

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/7/2021
Identifikačné číslo spisu: 7115213756
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:7115213756.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Poľnohospodárske družstvo VINOHRADY Choňkovce, so sídlom 072 63 Choňkovce 250, IČO: 00 197 271, zastúpeného advokátkou JUDr. Danicou Holováčovou, so sídlom Čajakova 5, 040 01 Košice, proti žalovanému: Východoslovenská energetika a.s., so sídlom Mlynská 31, 042 91 Košice, IČO: 44 483 767, zastúpeného advokátskou kanceláriou KVASŇOVSKÝ & PARTNERS/ADVOKÁTI s.r.o., so sídlom Dunajská 32, 811 08 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 51 003 848, o zaplatenie 33.216,61 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 30Cb/149/2015, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 29. apríla 2020, č. k. 2Cob/19/2020-560, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 29. apríla 2020, č. k. 2Cob/19/2020-560 a rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 4. apríla 2019, č. k. 30Cb/149/2015-427 z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo dňa 04.09.2019, č. k. 30Cb/149/2015-427 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 33.216,61 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05% ročne, a to zo sumy 11.113,22 eur od 22.04.2015 do zaplatenia, zo sumy 22.103,39 eur od 21.05.2015 do zaplatenia, to všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnej výške 100 %, ktorú je povinný nahradiť žalovaný.

2. Z odôvodnenia prvoinštančného rozsudku vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 25.05.2015 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 33.216,61 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05% ročne, a to zo sumy 11.113,22 eur od 22.04.2015 do zaplatenia, zo sumy 22.103,39 eur od 21.05.2015 do zaplatenia; zároveň žiadal náhradu trov konania.

3. S poukazom na § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 až 3, § 17 ods. 1 zákona č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. januára 2014 (ďalej len „zákon o podpore OZE“); § 261 ods. 1, § 266 ods. 4, § 269 ods. 1 a 2, § 409 ods. 1, § 324 ods. 1, § 365 ods. 1 a 2, § 369 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka, § 1 Nariadenia Vlády SR č. 21/2013 Z.z. a zákona č. 324/2011 Z.z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, súd prvej inštancie uviedol, že za spornú otázku medzi stranami sporu možno považovať tú, či žalobca si splnil všetky zákonné povinnosti na to, aby mal právo na podporu v zmysle zákona o podpore OZE. Čiže právo na doplatok v zmysle ust. § 3 ods. 1 písm. c/ zákona o podpore OZE od VSD s tým, že ak sa preukáže, že žalobcovi vznikol nárok na doplatok - v takom prípade žalovaný (VSE a.s.) nemá žiadny problém vyplatiť žalovanú čiastku. Žalovaný poukázal na to, že informáciami ktorými disponuje od spoločnosti VSD a.s., resp., Úradu pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej aj „úrad“ alebo „ÚRSO“), zatiaľ nebolo preukázané, že žalobca si splnil povinnosti, a tiež, že tieto skutočnosti sa majú preukázať v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I, sp. zn. 27Cb/149/2015.

4. Okresný súd z pripojeného spisu 27Cb/149/2015 zistil, že v danej veci mal konajúci súd za to, že žalobca si splnil všetky zákonné povinnosti podľa ust. § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o podpore OZE, oznámiť ÚRSO a prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy uplatnenie podpory podľa § 3 ods. 1 písm. b/ a c/, vrátane predpokladaného množstva dodanej elektriny, vždy k 15. augustu na nasledujúci kalendárny rok; pri zariadeniach výrobcu elektriny uvedených do prevádzky po 15. auguste je výrobca elektriny povinný informovať prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy o využití práva podľa odseku 1 najneskôr 30 dní pred uvedením zariadenia výrobcu elektriny do prevádzky.

5. Súd prvej inštancie mal vykonaným dokazovaním preukázané a daná otázka medzi stranami sporu nebola sporná, že žalobca si svoju zákonnú povinnosť v zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o podpore OZE (oznámiť uplatnenie podpory vrátane predpokladaného množstva dodanej elektriny vždy k 15. augustu na nasledujúci kalendárny rok) splnil voči Úradu pre reguláciu sieťových odvetví.

6. Taktiež okresný súd mal vykonaným dokazovaním preukázané, že žalobca si svoju zákonnú povinnosť v zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o podpore OZE (oznámiť uplatnenie podpory vrátane predpokladaného množstva dodanej elektriny vždy k 15. augustu na nasledujúci kalendárny rok) splnil aj voči subjektu - Východoslovenská distribučná a.s.

7. Okresný súd uviedol, že žalobca podal poštovému podniku, pošta Choňkovce, poštovú zásielku dňa 12.08.2014 na poštovú prepravu, pričom využil službu poštového podniku, o čom doložil potvrdenie, pričom obsahom zásielky, ktorú žalobca zaslal spoločnosti VSD a.s., dňa 12.08.2014 bolo vyplnené tlačivo (tlačivo žalovaného) datovaná dňom 11.08.2014, ktorým žalobca oznámil, že si na rok 2015 uplatňuje podporu v zmysle zákona o podpore OZE a predpokladané množstvo dodanej elektriny. Tieto skutočnosti potvrdila aj samotná pošta Choňkovce. Uvedený postup žalobcu je podľa konajúceho súdu plne v súlade s ustanoveniami uzavretej zmluvy /odsek 12 odôvodnenia/ týkajúci sa doručovania rôznych oznámení, výziev, reklamácií. Na základe uvedeného okresný súd nárok žalobcu považoval za dôvodný a keďže žalovaný vyúčtovaný doplatok (peňažné plnenie) v lehotách splatnosti neuhradil, dostal sa do omeškania a žalobca, ako veriteľ žalovaného, tento má podľa okresného súdu nárok aj na úrok z omeškania, ktorý žalobca žiada vo výške, ktorá je v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami, odo dní nasledujúcich po dňoch splatnosti jednotlivých faktúr.

8. Na základe vyššie konštatovaných skutočností súd prvej inštancie žalobe vyhovel a žalobcovi priznal okrem žalovanej istiny aj uplatnený úrok z omeškania.

O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 a § 262 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“) a žalobcovi ako úspešnej strane v spore priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov v plnom rozsahu s tým, že výška priznanej náhrady trov konania bude vyčíslená

samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom po právoplatnosti rozsudku.

9. Na odvolanie žalovaného proti prvoinštančnému rozsudku, Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací, napadnutým rozsudkom zo dňa 29.04.2020, rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. potvrdil, stotožniac sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu.

10. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd uviedol, že zásadnou otázkou, ktorú bolo potrebné v odvolacom konaní posúdiť je to, či žalobca splnil všetky zákonné povinnosti na to, aby mal právo na podporu v zmysle zákona o podporu OZE, čiže právo na doplatok v zmysle ust. § 3 ods. 1 písm. c/ zákona o podporu OZE od žalovaného.

11. Odvolací súd poukázal na skutočnosť, že súd prvej inštancie mal vykonaným dokazovaním za preukázané, že medzi stranami sporu podľa uzatvorených zmlúv bol dohodnutý spôsob komunikácie e-mailovej rozsudok sp. zn. 27Cb/149/2011 medzi žalovaným ako prevádzkovateľom distribučnej siete (ďalej aj „PDS“) a žalobcom ako výrobcou podpísanou dňa 31.01.2011 (ďalej len „Zmluva“). Konajúci súd zistil, že v zmysle Preambuly Zmluvy, zmluvné strany spĺňajú zákonom č. 656/2004 Z.z. o energetike a zákona č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výrobe stanovené podmienky na uzavretie Zmluvy a uplatnenia si podpory. Predmetom uzavretej Zmluvy je zmysle článku I aj záväzok výrobcu dodať elektrinu na straty PDS v zmysle zákona o podpore a záväzok PDS odobrať elektrinu s právom na podpory za cenu elektriny na straty od výrobcu a následne zaplatiť cenu za elektrinu na doplatok podľa cenového rozhodnutia ÚRSO vydaného výrobcovi. Nasledujúcimi článkami Zmluvy si účastníci Zmluvy určili podmienky fakturácie, identifikovali zdroj (ktorým výrobca vyrába elektrinu), cenu za dodávku elektriny určenej na pokrytie strát a cenu elektriny na doplatok, spôsob komunikácie medzi účastníkmi zmluvy a následne aj to, že uzavretá Zmluva sa môže meniť iba písomnou dohodou oboch zmluvných strán, ako aj to, že Zmluva sa uzatvára na dobu neurčitú.

12. Zo Zmluvy o dodávke elektriny, prevzatí zodpovednosti za odchýlku a doplatku č. zmluvy pre PDS: OZE-169-2011 -15, č. zmluvy pre VSE: OZE 169-2011-15-VSE, konajúci súd ďalej zistil, že sa jedná o trojstrannú zmluvu uzavretú medzi žalobcom ako výrobcou a spoločnosťou Východoslovenská energetika, a.s., IČO: 44 483 767 (ďalej aj „VSE“) a žalovaným ako prevádzkovateľom distribučnej siete, ktorá bola podpísaná zo strany výrobcu dňa 22.10.2014, zo strany PDS dňa 24.10.2014 a zo strany VSE dňa 19.11.2014. V zmysle čl. VII. bodu 18. až 20. Zmluvy o dodávke elektriny prevzatí zodpovednosti za odchýlku a doplatku (ďalej len „Nová Zmluva“), zmluva nadobúda účinnosť dňa 01.01.2015 a dňom 31.12.2014 zaniká doterajšia zmluva, na základe ktorej bola výrobcovi poskytovaná podpora podľa zákona o podpore uzavretá medzi výrobcou a PDS s tým, že zmluva sa uzatvára na dobu určitú do zániku práva Výrobcu na podporu podľa § 3 ods. 1 písm. b/ zákona o podpore, ktorá sa touto zmluvou realizuje.

13. Odvolací súd konštatoval, že medzi stranami sporu sa jedná o obchodnoprávny vzťah, a preto platí zásada „Pacta sunt servanda“, podľa ktorej zmluvy sa musia dodržiavať, a to platí aj v prípade, ak to nie je pre niektorú zo zmluvných strán výhodné. Bolo výlučne vecou zmluvných strán, aké zmluvy, s kým a s akým záväzkom uzavreli. Žalobca prevzal záväzok v prípade podania oznámenia, zaslať oznámenie na adresu uvedenú v zmluve, čo vykonaným dokazovaním pred súdom prvej inštancie bolo následne preukázané, čím splnil svoju zmluvnú povinnosť. Dôkazné bremeno o tom, že mu adresovaná zásielka nebola doručená, je podľa odvolacieho súdu týmto na žalovanom a v prípade nedoručenia zásielky preukázanie jej obsahu, by bolo rovnako na strane adresáta (žalovanom).

14. Krajský súd ustálil, že z obsahu zmluvy, ako ani platnej právnej úpravy nevyplýva pre žalobcu

povinnosť zaslať oznámenie adresátovi doporučene, pričom z ústavného princípu nezávislosti súdov podľa čl. 141 Ústavy SR vyplýva i zásada voľného hodnotenia dôkazov, ktorá je exprecis verbis vyjadrená v § 191 C.s.p. a ktorá odôvodňuje postup uvádzaný v § 132 ods. 1 C.s.p.

15. Preto má odvolací súd za to, že konajúci súd prvej inštancie bol povinný a súčasne tiež oprávnený zvažovať, v akej fáze konania, ktoré dôkazy je potrebné vykonať, či a nakoľko je potrebné doterajší stav dokazovania doplniť; vykonané dôkazy potom súd prvej inštancie hodnotil podľa svojej úvahy, a to jednotlivo tak i v ich vzájomnej súvislosti.

16. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie postupoval v súlade s príslušnými procesnými pravidlami a keďže podstata odvolacích dôvodov žalovaného spočívala len v polemike žalovaného so zisteným skutkovým stavom a naň naväzujúcim právnym názorom súdu prvej inštancie, táto skutočnosť nezakladá podľa odvolacieho súdu prípustnosť odvolania. Pokiaľ ide o ďalšie odvolacie dôvody, na tieto bola podľa odvolacieho súdu daná odpoveď v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie, a preto odvolací súd nepovažoval za potrebné obsah odôvodnenia zopakovať.

17. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd napadnutým rozhodnutím potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Výrok o trovách odvolacieho konania sa zakladá podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p.

18. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný (č. l. 615 a nasl. spisu), prípustnosť ktorého vyvodil z ustanovení § 420 písm. f/ C.s.p. a § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. tvrdiac, že odvolací súd a rovnako ani súd prvej inštancie pri posudzovaní splnenia oznamovacej povinnosti žalobcu v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o podpore OZE nesprávne interpretovali dotknutú právnu normu a nesprávne vyhodnotili moment splnenia oznamovacej povinnosti žalobcu voči žalovanému, súčasne že nesprávne vyhodnotili dôkazné bremeno strán sporu pri preukazovaní splnenia predmetnej zákonnej povinnosti a taktiež nesprávne vyhodnotili vykonané dôkazy; pričom malo dôjsť k porušeniu princípu rovnosti zbraní a nedostatočnému odôvodneniu napadnutého rozhodnutia.

19. Vo svojom značne obsiahlom dovolaní žalovaný (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľ“) konajúcim súdom vytkol, že opomenutím aplikácie 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) nesprávne právne posúdili moment splnenia povinnosti žalobcu v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o podpore OZE tak,

že na splnenie predmetnej zákonom stanovenej povinnosti postačuje, napriek skutočnosti, že sa jedná o jednostranný právny úkon, jej podanie na poštovú prepravu. Žalovaný uviedol, že oznámenie v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o podpore OZE je jednostranný právny úkon a tento sa v zmysle § 45 ods. 1 OZ považuje za vykonaný, ak žalovaný ako adresát predmetnej povinnosti má objektívnu možnosť zistiť jej doručenie a oboznámiť

sa s jej obsahom, t. j. momentom doručenia samotného oznámenia v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o podpore OZE žalovanému. Tvrdí, že súdy nižšej inštancie v dôsledku skutočnosti, že opomenuli aplikovať § 45 ods. 1 OZ na zistený skutkový stav, dospeli

zo zisteného skutkového stavu k nesprávnemu právnemu záveru, že povinnosť žalobcu v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o OZE bola splnená. Takýmto nesprávnym právnym posúdením sa odvolací a rovnako aj súd prvej inštancie, dostali do rozporu s právnym názorom Najvyššieho súdu SR obsiahnutým v uznesení zo dňa 27.08.2019, sp. zn. 2Obdo/18/2018, v ktorom najvyšší súd riešil otázku povahy právneho úkonu výrobcu

v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o podpore OZE, ako aj momentu splnenia zákonom stanovenej povinnosti v zmysle označeného ustanovenia. Za moment oznámenia zákonom požadovaných povinností žalobcom žalovanému, je nutné podľa žalovaného považovať v súlade s názorom vysloveným najvyšším súdom moment, kedy sa zásielka dostala

do dispozičnej sféry žalovaného ako prevádzkovateľa distribučnej sústavy a tento sa objektívne mohol s jej obsahom oboznámiť, keďže až dôjdenie prejavu vôle adresátovi završuje proces vzniku jednostranného právneho úkonu.

20. Dovolateľ ďalej tvrdí, že nesprávnym právnym posúdením veci sa odvolací súd a aj súd prvej inštancie dostali do rozporu s právnym názorom Najvyššieho súdu SR uvedeným aj v uznesení najvyššieho súdu zo dňa 28.01.2011, sp. zn. 5Cdo/129/2010.

21. Žalovaný namieta, že súdy sa pri otázke momentu splnenia povinnosti v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o OZE vôbec nezaoberali podradením skutkového stavu pod príslušné ustanovenie príslušného právneho predpisu, konkrétne ust. § 45 ods. 1 OZ, podľa ktorého prejav vôle (a teda aj oznámenie v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o OZE) pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde (tzv. teória dôjdenia).

22. Pravidlá procesnoprávneho doručovania však nie je možné aplikovať pri doručovaní hmotnoprávnych úkonov, pretože ich režim sa spravuje ustanovením § 45 ods. 1 OZ. Podľa žalovaného je neprípustné, aby k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností účastníkov právnych vzťahov dochádzalo na základe prejavu vôle konajúceho subjektu bez toho, aby adresát mal minimálne objektívnu možnosť sa s týmto úkonom oboznámiť. Tvrdí, že ak má byť určitý právny úkon uskutočnený jednou osobou významný pre inú osobu, musí mať táto osoba aspoň príležitosť spoznať jeho obsah (musí dôjsť do jej dispozičnej sféry). Poukázal na to, že ust. § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o podpore OZE zakotvuje povinnosť žalobcu oznámiť zákonom požadované skutočnosti žalovanému, nie len ich odoslať (podať) na poštovú prepravu, a teda jeho povinnosť je možné považovať za splnenú až momentom, keď sa zákonom požadované informácie dostali do dispozičnej sféry žalovaného, t. j. keď sa s nimi mal žalovaný objektívnu možnosť oboznámiť, pretože až týmto momentom sa právny úkon žalobcu stáva perfektným a vyvoláva účinky, ktoré s takýmto prejavom vôle zákon spája. Samotné podanie na pošte však nie je oznámením žalovanému v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o podpore OZE v spojení s § 45 ods. 1 OZ.

23. Žalovaný ďalej vyslovil názor, že v prípade, ak by bol zámerom zákonodarcu výklad, že na splnenie povinnosti v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o podpore OZE postačuje odoslanie požadovaných údajov na adresu žalovaného, nepoužil by v predmetnom zákonom ustanovení pojem „oznámiť“, ale použil by pojem „zaslať“ resp. „odoslať“, čo však zákonodarca neurobil.

24. Sumarizujúc vyššie uvedené, žalovaný konajúcim súdom vytkol, že v dôsledku nesprávnej aplikácie § 45 ods. 1 OZ dospeli zo zisteného skutkového stavu k nesprávnym právnym záverom o splnení povinnosti žalobcu v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o podpore OZE, a to samotným odoslaním spornej zásielky a napriek skutočnosti, že skutočné doručenie oznámenia o predpokladanej charakteristike dodávky a uplatnení podpory v roku 2015 do dispozičnej sféry žalovaného, nebolo v konaní pred súdmi nižších inštancií žiadnym spôsobom preukázané a v rámci skutkového stavu súdmi nižších inštancií zistené. V dôsledku uvedeného sa súdy dostali do rozporu s právnym názorom Najvyššieho súdu SR obsiahnutým v jeho vyššie označených rozhodnutiach, čím je podľa neho daný dôvod prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. Napokon dovolateľ dodal, že ak by žalobca aj skutočne urobil ním deklarovaný prejav vôle zásielkou zo dňa 12.08.2014 s obsahovými náležitosťami v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ OZE, tento v zmysle § 45 ods. 1 OZ nikdy nebol zavŕšený a nikdy nenadobudol svoju perfektnosť.

25. Žalovaný v ďalšej časti dovolania, dôvodiac procesnou vadou konania podľa § 420 písm. f/ C.s.p., namietol porušenie práva na spravodlivý proces arbitrárnym a svojvoľným výkladom vôle zmluvných strán obsiahnutej v zmluve o dodávke elektriny č. PDS: OZE_169/2011 uzavretej medzi žalobcom a spoločnosťou Východoslovenská distribučná, a.s. Podľa dovolateľa odvolací súd absolútne svojvoľne a v úplnom rozpore s § 35 ods. 2 OZ a § 266 ods. 1 a 2 ObchZ a v rozpore s vôľou zmluvných strán vyňal z kontextu celej zmluvy, ako aj kontextu zmluvného ustanovenia jednu vetu bodu 3. článku VI zmluvy a na tejto založil svoje závery o splnení oznamovacej povinnosti žalobcu v zmysle § 4 ods. 2 zákona o OZE.

26. Týmto sa súdy podľa dovolateľa dostali do rozporu s právnym názorom vysloveným Ústavným súdom SR v Nálezoch sp. zn. I. ÚS 242/2007 a sp. zn.

I. ÚS 243/2007. Žalovaný tvrdí, že v konaní pred súdom prvej inštancie sa sporného výkladu ustanovení zmluvy o dodávke elektriny žiadna zo sporových strán nedomáhala, napriek tomu prvoinštančný súd výklad vôle z vlastnej iniciatívy realizoval, navyše v rozpore s jednoznačne vyjadrenou vôľou strán sporu, ktoré v bode 3. článku VI. zmluvy v kontexte s bodom 2. článku VI. predmetnej zmluvy, výslovne dohodli spôsob doručovania dokumentov formou doporučeného listu alebo osobným doručením, pričom bod 2. článku VI. zmluvy určuje spôsob odosielania písomností a bod 3. článku VI. určuje moment doručenia písomnosti. Ustanovenie bodu 3. článku VI. zmluvy o dodávke elektriny neobsahuje dojednanie žiadneho iného spôsobu odoslania písomného dokumentu a vylučuje správnosť súdmi použitého výkladu o doručovaní zásielok obyčajnou poštou. V bode 3. článku VI. Zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že výzva sa považuje za doručенú dňom, v ktorom adresát výzvy prevzal, alebo ju odmietol prevziať, alebo sa považuje za doručенú na tretí deň od odovzdania výzvy na poštovú prepravu, ak sa uložená zásielka s výzvou zaslaná na adresu vrátila späť odosielateľovi. Vhodenie zásielky do listovej schránky podľa žalovaného samo o sebe vylučuje prevzatie zásielky adresátom, taktiež možnosť odmietnutia prevzatia zásielky adresátom a rovnako aj uloženie zásielky a jej následné vrátenie späť odosielateľovi. Na základe uvedeného žalovaný tvrdí, že v danom prípade ani jeden z výslovnou dohodou strán sporu predpokladaných prípadov momentu doručenia zásielky nenastal, preto nie je možné spornú zásielku žalobcu považovať za doručенú žalovanému. V nadväznosti na uvedené dovolateľ zdôraznil, že svojvoľným a arbitrárnym výkladom zmluvných dojednaní odvolací súd dospel aj k ďalšiemu nesprávnemu záveru uvedenému v bode 75. napadnutého rozhodnutia, že žalobcovi nevyplýva povinnosť zaslať oznámenie adresátovi doporučené.

27. Žalovaný konajúcim súdom ďalej vytkol, že nesprávnym prenesením dôkazného bremena v rozpore so zásadou spravodlivého súdneho konania

(§ 420 písm. f/ C.s.p.), konštatovali domnienku, že ak žalobca zásielku odoslal, hoc aj formou služby bez paušálnej záruky proti riziku straty, krádeže alebo poškodenia listovej zásielky a ani prípadnej tým spôsobenej škody, táto automaticky musela

byť žalovanému doručенá. Žalobca v rozpore so zmluvným dojednaním obsiahnutým

v pôvodnej zmluve o dodávke elektriny a doplatku za elektrinu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnou kombinovanou výrobou a prevzatí zodpovednosti

za odchýlku č. OZE_169_2011 z 31.01.2011, platnou a účinnou v dotknutom čase, zvolil spôsob odoslania formou obyčajnej listovej zásielky 2. triedy, t. j. formou zásielky nespĺňajúcej legálnu definíciu pojmu zapísaná poštová zásielka v § 5 ods. 8 zákona

o poštových službách, pri ktorej Slovenská pošta, a.s., neposkytuje paušálnu záruku proti riziku straty, krádeže alebo poškodenia listovej zásielky a ani prípadnej tým spôsobenej škody, ktorá skutočnosť o druhu žalobcom zvolenej poštovej služby bola medzi stranami nesporná.

28. Žalovaný tvrdí, že ak sa žalobcom odosielaná zásielka, z akéhokoľvek dôvodu, či už na strane žalobcu alebo na strane Slovenskej pošty, a.s. alebo akejkoľvek inej tretej osoby resp. udalosti, nedostala do dispozičnej sféry žalovaného vzhľadom na žalobcom zvolený spôsob poštovej služby formou nezapísanej poštovej zásielky, a teda žalovaný sa objektívne nemal možnosť s jej obsahom oboznámiť, nemohli dokumenty obsiahnuté

v predmetnej zásielke v zmysle § 45 ods. 1 OZ nadobudnúť zamýšľané právne účinky voči žalovanému a povinnosť v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o podpore OZE nie je možné považovať za splnenú.

29. Dovolateľ v dovolaní poukázal na súdmi akceptovanú „negatívnu dôkaznú teóriu“, ktorej aplikácia v prejednávanej veci znamená, že žalovaný nemal povinnosť preukázať neexistenciu skutočností, z ktorých odvodzoval svoj nárok na podporu žalobca, t. j. nedoručenie oznámenia o predpokladanej charakteristike dodávky vyrobenej elektriny

a uplatnení podpory na nasledujúci kalendárny rok v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona

o OZE spoločnosti Východoslovenská distribučná, a.s., ale naopak preukázanie doručenia oznámenia o predpokladanej charakteristike dodávky vyrobenej elektriny a uplatnení podpory na nasledujúci

kalendárny rok v zmysle § 4 ods. 2 písm. v/ zákona o OZE spoločnosti Východoslovenská distribučná, a.s. bolo práve povinnosťou žalobcu, ktorý z takejto skutočnosti vyvodzuje svoj žalobný nárok. Napriek skutočnosti, že žalobca doručenie oznámenia v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o OZE a rovnako ani doručenie spornej zásielky spoločnosti Východoslovenská distribučná, a.s. v konaní pred súdmi nižšej inštancie žiadnym spôsobom nepreukázal, súdy nižšej inštancie v napadnutom rozsudku podľa dovolateľa nesprávne konštatujú, že zo strany žalobcu bola jeho povinnosť v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o OZE voči spoločnosti Východoslovenská distribučná, a.s. splnená práve odkazom na skutočnosť, že žalovaný nepreukázal, že spoločnosti Východoslovenská distribučná, a.s. sporná zásielka a ani samotné oznámenie v zmysle § 4 ods. 2 zákona o OZE neboli doručené.

30. Vzhľadom k vyššie uvedenému postupu súdov nižšej inštancie má dovolateľ za to, že nedôvodným prenesením dôkazného bremena ohľadom doručovania oznámenia žalobcu v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o OZE spoločnosti Východoslovenská distribučná, a.s. a s tým súvisiacej perfektnosti právneho úkonu žalobcu v zmysle § 45 ods. 1 OZ, došlo zo strany súdov nižšej inštancie k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces.

31. K porušeniu práva na spravodlivý proces došlo podľa žalovaného aj porušením zásady rovnosti zbraní nedoručením vyjadrenia žalobcu k odvolaniu žalovaného. Dovolateľ dodal, že odvolací súd v bodoch 62. a 63. napadnutého rozhodnutia parafrázuje obsah vyjadrenia žalobcu k odvolaniu žalovaného, ktoré vyjadrenie mu však nebolo doručené, čím mu nebolo umožnené sa s tvrdeniami žalobcu oboznámiť a vyjadriť sa k nim. Nakoľko je táto povinnosť explicitne vyjadrená v ust. § 374 ods. 1 C.s.p. je podľa dovolateľa zrejmé, že zo strany konajúceho súdu došlo k porušeniu jeho zákonnej povinnosti, pričom sa jedná o takú zákonnú povinnosť, ktorej porušenie má za následok zároveň porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru, čo zakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p.

32. Záverom podaného dovolania žalovaný namietol existenciu procesnej vady konania podľa § 420 písm. f/ C.s.p. v dôsledku nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku. Dovolateľ tvrdí, že kľúčovou skutočnosťou pre posúdenie riadneho a včasného splnenia povinnosti žalobcu voči žalovanému ako prevádzkovateľovi distribučnej sústavy, uloženej ustanovením § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o podpore OZE, a teda oprávnenosti, či neoprávnenosti žalobcom uplatneného žalobného nároku, bolo preukázanie doručenia oznámenia o splnení zákonom stanovených povinností v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o podpore OZE žalovanému. Napriek uvedenému, konajúce súdy sa pri rozhodovaní bližšie nezaoberali a v napadnutom rozsudku sa vôbec nevysporiadali s otázkou povahy predmetnej právnej normy a v nej obsiahnutej povinnosti ako hmotnoprávnej, rovnako sa nezaoberali otázkou povahy samotného oznámenia v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o podpore OZE ako jednostranného právneho úkonu a s tým súvisiaceho momentu, ktorým sa povinnosť v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o podpore OZE považuje za splnenú. Žalovaný tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj jemu predchádzajúce rozhodnutie súdu prvej inštancie sú neodôvodnené, nepreskúmateľné a arbitrárne, pretože z nich nie je zrejmé, z akých dôkazov konajúce súdy vyvodili záver, že žalobcom odosielaná zásielka bola doručená na odbernú poštu žalovaného, t. j. pobočku Slovenskej pošty, a.s. Košice I, ďalej že žalobcom odosielaná zásielka bola z predmetnej pobočky pošty doručená žalovanému, včas a v zákonom stanovenom termíne a že obsahom žalobcom odosielanej zásielky bolo práve žalobcom predložené oznámenie o predpokladanej charakteristike dodávky vyrobenej elektriny a uplatnení podpory pre rok 2015. Tvrdí, že z napadnutých rozsudkov nie je zrejmé, z čoho konajúce súdy vyvodzujú svoj záver o doručení spornej zásielky žalovanému, o jej dôjdení do dispozičnej sféry žalovaného, ako aj o obsahu samotnej zásielky. Tvrdí ďalej, že žalobcom predložený podací hárok síce preukazuje, že žalobca mal podať na pošte nejakú zásielku neznámeho obsahu, avšak nepreukazuje, čo bolo jej obsahom a rovnako nepreukazuje, či vôbec a kedy bola zo strany žalobcu žalovanému splnená povinnosť v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o podpore OZE. Poukázal na vyjadrenie samotného žalobcu v písomnom podaní zo dňa 04.02.2016, v ktorom konštatoval, že doručenie predmetnej zásielky nie je potvrdené, ako aj odpoveď Slovenskej pošty, doručenu dňa 02.10.2019, v ktorej pošta prijatie listovej zásielky

nepotvrďuje.

33. Na základe uvedeného žalovaný tvrdí, že z rozhodnutí konajúcich súdov nevyplýva, akými úvahami dospeli k záveru o splnení oznamovacej povinnosti žalobcu v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o podpore OZE, § 45 ods. 1 OZ, ustanovení Poštových podmienok, zákona o poštových službách, výklade prejavu vôle zmluvných strán obsiahnutého v čl. VI zmluvy, posudzovaní stanovísk pošty z 18.06.2019 a 02.10.2009. Zároveň podľa dovolateľa z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé,

ako sa odvolací súd vysporiadal s argumentmi žalovaného uvedenými v jeho písomných vyjadreniach, ako sa vysporiadal s dôkazmi predložených v spise a akým spôsobom dôkazy hodnotil, prečo sa k niektorým priklonil a niektoré vôbec nebral do úvahy. Žalovaný dodal,

že v konaní pred súdmi oboch inštancií nebolo žiadnym dôkazom preukázané doručenie spornej zásielky žalovanému a táto skutočnosť bola potvrdená aj zo strany samotného žalobcu, ktorú z uvedeného dôvodu mali súdy považovať v súlade s § 151 C.s.p. za nespornú.

34. K dovolaniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca (č. l. 727 a nasl. spisu), ktorý považuje napadnuté rozhodnutie za správne a zákonné po právnej stránke i stránke skutkových zistení, z ktorého dôvodu navrhol dovolanie podľa § 447 písm. f/ C.s.p. odmietnuť, eventuálne zamietnuť podľa § 448 C.s.p.

35. S dovolacou námietkou nesprávneho právneho posúdenia žalobca nesúhlasí,

a to aj s odkazom na doručovanie písomností a s tým súvisiacimi lehotami v zmysle § 17 zákona č. 309/2009. Z.z., podľa ktorého ustanovenia „sa na konanie podľa tohto zákona vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak“.

Uvedený zákon je podľa žalobcu procesnoprávny, pričom je nevyhnutné vychádzať

aj zo zverejneného stanoviska ÚRSP ohľadom odovzdania oznámenia na poštovú prepravu najneskôr dňa 15. augusta, v zmysle ktorých je možné vyvodiť splnenie povinnosti žalobcu podľa § 4 ods. 2 písm. c/ OZE. Dôkazným prostriedkom, ktorého obsah svedčí podľa žalobcu v prospech splnenia si zákonnej povinnosti je list VSD zo dňa 08.04.2014, ktorého prílohou bolo zaslanie trojstrannej zmluvy na podpísanie pod číslom PDS: OZE-169-20111-15; číslo VSE: OZE-169-2011-15-VSE a informácie ohľadom správneho postupu fakturácie.

36. Žalobca v podanom vyjadrení ďalej uviedol, že nie je argumentačne udržateľné, aby dovolateľ v jednom súdnom konaní uznával skutkový a právny dôvod nároku,

a v druhom (identickom) súdnom konaní tento skutkový právny dôvod nároku neuznával (prebiehajúce konanie sp. zn. 30Cb/149/2015).

37. Podľa žalobcu dovolateľ popiera právny a skutkový základ nároku uplatneného

v tunajšom konaní a súčasne tak spochybňuje aj to, že žalobca si riadne a včas splnil všetky svoje zákonné notifikačné povinnosti. Takáto forma procesnej obrany dovolateľa je však vzhľadom na ním uplatnenú hmotnoprávnu námietku - námietku započítania

(v obdobnom súdnom konaní vedenom pred Okresným súdom Košice I, sp. zn.

31Cb 36/2019) podľa názoru žalobcu procesne neudržateľná. Inými slovami povedané,

v inom (ale čo do strán sporu a skutkového a právneho základu nároku identickom) súdnom konaní dovolateľ uplatnením hmotnoprávnej započítacej námietky tento podľa žalobcu uznal skutkový a právny základ veci, keď vo vzťahu k žalobou uplatnenej pohľadávke započítal svoju pohľadávku evidovanú voči žalobcovi. Právnym základom bola jedna a tá istá zmluva, avšak rozdiel bol jedine v tom, za ktoré obdobie sa daná fakturácia vystavila s tým,

že započítanie je možné len voči existujúcej pohľadávke. Preto má žalobca za to,

že ak dovolateľ v obdobnom súdnom konaní sp. zn. 31Cb/36/2019 započítaval svoju pohľadávku na súdom uplatnenú pohľadávku žalobcu, potom dovolateľ musel uznať aj to,

že pohľadávka žalobcu existuje a že museli byť splnené predpoklady jej vzniku a splnenie si oznamovacích povinností.

38. Žalobca vo svojom vyjadrení opätovne poukázal na rozsudok Okresného súdu Košice I, sp. zn. 27Cb/149/2015, ktorým čo do strán sporu a skutkového a právneho základu nároku v identickom konaní bol žalobcovi priznaný nárok v celej jeho výške len za iné obdobie. Za účelom dodržania princípu právnej istoty a predvídateľnosti súdneho rozhodnutia je preto nutné dať na určitú právnu otázku rovnakú odpoveď.

39. K dovolacej námietke porušenia práva na spravodlivý proces žalobca uviedol, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že sa odvolací súd odvolaním odvolateľa zaoberal, v ktorom sa vysporiadal s podaniami žalovaného spôsobom, ktorý predpokladá zákon, v dôsledku čoho nemožno jeho procesný postup v prejednávanej veci považovať za nesprávny, resp. vadný. Preto je podľa žalovaného dovolaním namietaná vada arbitrárnosti, svojvôle výkladu vôle zmluvných strán obsiahnutých v zmluve, nedôvodná.

40. Rovnako sa žalobca domnieva, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je dostatočne podrobné, jasne zrozumiteľné a presvedčivo odôvodnené vo vzťahu ku všetkým argumentom dovolateľa. Dostatočným a vyčerpávacím spôsobom sa konajúci súd mal vysporiadať so spornými otázkami medzi stranami sporu, námietkami, ktoré uplatnil žalovaný pred súdom prvej inštancie, ktoré sa týkali uplatneného nároku žalobcu na podporu v roku 2015. Postup odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie preto podľa žalobcu prebiehal v zmysle právnej úpravy Občianskeho súdneho poriadku (žaloba bola podaná na súde dňa 25.05.2015, t. j. za účinnosti O.s.p.), ako aj Civilného sporového poriadku, z ktorého dôvodu sú dovolacie námietky vyvedené podľa § 420 písm. f/ C.s.p., neopodstatnené.

41. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C.s.p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný, v neprospech ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpený podľa § 429 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je dôvodné a napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

42. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

43. Podľa ustanovenia § 419 C.s.p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 C.s.p. (rovnako aj I. ÚS 438/2017).

44. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p., keďže má za to, že postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie je ďalej odôvodnené § 421 ods. 1 C.s.p., teda tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.).

45. Podľa § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b)

ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

46. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C.s.p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C.s.p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C.s.p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C.s.p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

47. Podľa § 428 C.s.p., dovolateľ musí v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

48. Podľa § 431 ods. 1 C.s.p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

49. Podľa § 432 ods. 1 C.s.p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

50. Dovolací súd poukazuje na to, že predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým rozhodnutím bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 C.s.p., pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

51. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

52. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. sú - zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ C.s.p. zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnomu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie

procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

53. Vady konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. vzhľadom dovolateľ v tom, že porušenie práva na spravodlivý proces nastalo arbitrárnym a svojvoľným výkladom vôle zmluvných strán; nesprávnym prenesením dôkazného bremena v rozpore so zásadou spravodlivého súdneho konania; porušením zásady rovnosti zbrání nedoručením vyjadrenia žalobcu k odvolaniu žalovaného a nedostatočným odôvodnením napadnutého rozsudku.

54. Dovolací súd prioritne zdôrazňuje, že dovolateľom označený arbitrárny a svojvoľný výklad vôle zmluvných strán úzko súvisí s unesením dôkazného bremena, keďže sa toto opiera o preukázanie doručenia spornej zásielky zo dňa 12.08.2014, a to s poukazom na § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka upravujúci okamih dôjdenia (pôsobenia) prejavu vôle voči neprítomnej osobe.

55. Súdom nižšej inštancie dovolateľ vytkol, že tieto bezdôvodne preniesli dôkazné bremeno ohľadom odoslania, doručenia, ako aj obsahu spornej zásielky žalobcu zo dňa 12.08.2014 na žalovaného, ktorý postup považuje za rozporný s ustálenou súdnou praxou. Dovolateľ je názoru, že ak žalobca zvolil v rozpore so zmluvnými dojednaniami toho času platnej a účinnej pôvodnej zmluvy o dodávke elektriny taký spôsob odosielania spornej zásielky zo dňa 12.08.2014, pri ktorom nedokáže preukázať, či sporná zásielka bola reálne odoslaná na adresu žalovaného; či sporná zásielka bola doručená na adresu žalovaného, ako ani čo bolo obsahom spornej zásielky, táto skutočnosť nemôže byť posúdená na jeho ťarchu.

56. Dovolací súd uvádza, že v prípade splnenia oznamovacej povinnosti žalobcu voči žalovanému v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona č. 309/2009 Z. z., spočívajúcej v povinnosti oznámiť Úradu pre reguláciu sieťových odvetví a prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy uplatnenie podpory vrátane predpokladaného množstva dodanej elektriny vždy k 15. augustu na nasledujúci kalendárny rok, je nutné takéto oznámenie/uplatnenie považovať za jednostranný, adresovaný právny úkon, ktorý sa stáva perfektným až od doby, kedy dôjde do dispozícii osobe, ktorej je určený (v tomto prípade žalovanému).

57. Doručovanie jednostranných právnych úkonov sa vo všeobecnosti spravuje ustanovením § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka a je založené na tzv. „teórii dôjdenia“ (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.01.2011, sp. zn. 5Cdo/129/2010). S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.11.2020, sp. zn. 4Obdo/90/2020 je nutné dodať, že „za moment oznámenia zákonom požadovaných povinností žalobcu žalovanému v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o podpore OZE, je potrebné považovať moment, kedy sa zásielka s týmto oznámením dostane do dispozičnej sféry žalovaného ako prevádzkovateľa distribučnej sústavy, v rámci ktorej možno rozumne očakávať, že žalovaný sa s obsahom oznámenia bude mať možnosť oboznámiť buď fakticky, teda jej reálnym prevzatím, alebo bude mať vytvorenú možnosť sa s ňou oboznámiť (a pokiaľ ju nevyužije, bude sa zásielka aj v takom prípade považovať za doručenú).“ Žiada sa zároveň dodať, že citovaným rozhodnutím Najvyšší súd SR rozsudok Krajského súdu v Košiciach a rozsudok Okresného súdu Košice sp. zn. 27Cb/149/2015, na záveroch ktorého súdy založili svoje rozhodnutie v predmetnom konaní zrušil a vec vrátil súdu prevej inštancie na ďalšie konanie.

58. Dovolací súd uvádza, že dôkazné bremeno je povinnosť strany sporu, pokiaľ chce byť úspešná v konaní, preukázať existenciu takých svojich skutkových tvrdení, ktoré môžu pre ňu privodiť priaznivý výsledok; dôkazné bremeno sa teda netýka vždy výsledku celého konania, ale sa môže týkať aj čiastkového skutkového tvrdenia významného pre rozhodnutie súdu. Pre určenie toho, kto je nositeľom dôkazného bremena, je kľúčová hmotnoprávna úprava vzťahu, z ktorého žalobca vyvodzuje svoje právo alebo povinnosť žalovaného. Dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu, v ktorého záujme je preukázanie pravdivosti ním tvrdených skutočností, zakladajúcich ním tvrdené právo. Na druhej strane žalovaného zaťažuje dôkazné bremeno spočívajúce v preukázaní

skutočností, ktoré vylučujú existenciu uplatňovaného práva, ak jeho existenciu žalobca preukázal. V princípe platí, že nesplnenie dôkaznej povinnosti znamená neunesenie dôkazného bremena, čo má za následok prehru v spore.

59. Dovolací súd zo spisu zisťuje, že súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že žalobca si splnil oznamovaciu povinnosť v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o podpore OZE, keďže dňa 12.08.2014 podal na pošte Choňkovce, na poštovú prepravu poštovú zásielku s vyplneným tlačivom datovaným dňom 11.08.2014, ktorým žalobca oznámil, že si na rok 2015 uplatňuje podporu v zmysle zákona o podpore OZE a predpokladané množstvo dodanej elektriny. Zároveň je z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu zrejmé, že tento vyvodzoval povinnosť preukázať nedoručenie spornej zásielky zo dňa 12.08.2014, resp. jej obsahu (body 72 a 73 napadnutého rozhodnutia) na strane žalovaného.

60. Najvyšší súd SR konštatuje, že v prejednávanej spore žalovaný okrem iného namietol, že žalobca nepreukázal doručenie spornej zásielky zo dňa 12.08.2014 do jeho dispozičnej sféry, ktorá zásielka mala obsahovať oznámenie zákonom požadovaných povinností žalobcu žalovanému v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o podpore OZE.

61. Dovolací súd zdôrazňuje, že v prípade sporu o doručení písomnosti dôkazné bremeno o doručení zaťažuje odosielateľa. Ak žalovaný ako adresát namietol doručenie spornej zásielky žalobcu zo dňa 12.08.2014 do jeho dispozičnej sféry bolo úlohou konajúcich súdov prešetriť, či došlo k doručeniu žalobcom uvádzanej zásielky zo dňa 12.08.2014, to aj s akcentom na posúdenie dodržania lehoty zakotvenej v ust. § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o podpore OZE, ktorá má hmotnoprávny charakter (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.08.2019, sp. zn. 2Obdo/18/2018; uznesenie zo dňa Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.11.2020, sp. zn. 4Obdo/90/2020; Nález Ústavného súdu SR zo dňa 22.03.2017, sp. zn. PL. ÚS 50/2015).

62. Za danej situácie sa dôkazné bremeno zo strany žalovaného ako adresáta spornej zásielky zo dňa 12.08.2014 presunulo na žalobcu ako odosielateľa. Najvyššiemu súdu zároveň neuniklo pozornosť, že podľa zistení okresného súdu z doloženej poštovej knihy žalovaného (č. l. 165 spisu, bod 21 napadnutého rozhodnutia) vyplýva, že žalovaný v období od 12.08.2014 až 28.08.2014 žiadnu zásielku od žalobcu neobdržal, pričom posledná zásielka od žalobcu je datovaná dňom 07.08.2014 a zavevidovaná pod poradovým č. 49314, ktorej obsahom bola faktúra č. 31072014. Uvedené zistenia len umocňujú taký postup, ktorým dochádza k presunu dôkazného bremena ohľadom doručenia zásielky zo strany adresáta (žalovaného) späť na žalobcu (odosielateľa).

63. Preto, ak konajúce súdy nepreniesli dôkazné bremeno zo žalovaného (adresáta) na žalobcu (odosielateľa), dopustili sa takého procesného postupu, ktorým konanie zaťažili vadou spočívajúcou v porušení zásady, podľa ktorej od nikoho nemožno spravodlivo požadovať, aby preukazoval reálnu neexistenciu určitej skutočnosti, resp. niečo, čo sa nikdy nestalo, keďže preukazovanie takejto negatívnej skutočnosti je objektivne nemožné.

64. Žalovaný totiž nemá možnosť preukázať, že spornú zásielku žalobcu zo dňa 12.08.2014 (ako ani predmetné oznámenie o uplatnení podpory vrátane oznámenia o predpokladanej charakteristike dodávky elektriny vyrobenej zariadením žalobcu z obnoviteľných zdrojov energie) od žalobcu neobdržal. Takáto požiadavka by bola popretím tzv. negatívnej dôkaznej teórie, podľa ktorej nie je možné preukazovať neexistujúce skutočnosti.

65. Zároveň je nutné konštatovať, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu s odkazom na zásadu „pacta sunt servanda“, čl. 141 Ústavy SR v spojení s § 191 C.s.p., resp. § 132 ods. 1 C.s.p. a dve stručné vety ohľadom neunesenia dôkazného bremena na

strane žalovaného ohľadom nedoručenia zásielky, nie je možné považovať za dostatočné a presvedčivé. V danom prípade odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, dáva podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva s poukazom rozsudok EŠLP Sutyazhnik proti Rusku z 23. júla 2009.

Takýto nedostatok odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je potrebné považovať za podstatný a závažného významu. Zistená procesná vada konania zakladá prípustnosť dovolania a je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne.

66. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ dôvodne namietal porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., z ktorého dôvodu najvyšší súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C.s.p.).

67. Keďže dôvody, pre ktoré bol zrušený rozsudok odvolacieho súdu, sa vzťahujú aj na rozsudok súdu prvej inštancie a nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, najvyšší súd zrušil aj rozsudok súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 C.s.p.) a vec vrátil Okresnému súdu Košice I, ako súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 C.s.p.).

68. Vzhľadom na uvedené dovolací súd neskúmal ďalšie námietky dovolateľa vznesené v jeho dovolaní (nesprávne právne posúdenie vecí podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., resp. ostatné vady vyvedené podľa § 420 písm. f/ C.s.p.), nakoľko zrušením rozsudku prvoinštančného rozsudku a naň nadväzujúceho potvrdzujúceho rozsudku odvolacieho súdu, sa konanie dostalo do štádia, kedy súd prvej inštancie bude opakovane konať a rozhodovať o predmete žaloby žalobcu v celom rozsahu.

69. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C.s.p.).

70. V ďalšom konaní sú sudy nižšej inštancie (súd prvej inštancie a aj odvolací súd) právnym názorom dovolacieho súdu viazané (§ 455 C.s.p.).

71. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.